

Fons Família Espona de Saderra

Arxiu

Biblioteca de Catalunya

novembre 2019

DESCRIPCIÓ DEL FONS D'ACORD AMB LA NORMA ISAD(G)

1. ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1. Codi(s) de referència

BC CAT FONS FAMÍLIA ESPONA DE SADERRA

1.2. Títol

Fons Família Espona de Saderra

1.3. Dates

Dates de producció: 1546 – 1902 (predomina 1655 / 1786 – 1849).

Dates de formació: 1786 – 1902.

1.4. Nivell de descripció

Fons.

1.5. Volum i suport de la unitat de descripció

5 unitats d'instal·lació. Ocupen 0,625 metres lineals. (417 unitats, 1993 f.)

2. ÀREA DE CONTEXT

2.1. Nom(s) dels productor(s)

Els principals productors del fons Família Espona de Saderra són Josep Espona i els seus descendents:

2.2. Història de l'organisme / Notícia biogràfica

La documentació procedeix dels Espona, llinatge propietari del mas homònim del municipi d'Orís (Osona) situat en un meandre de la riba esquerra del Ter. Segons l'*Enciclopèdia Catalana* el lloc ja apareix esmentat l'any 997 i va ser una pubilla del llinatge Saderra d'Orís qui va aportar la masia als Espona. Des de l'enllaç matrimonial, cap al segle xv, el mas s'ha conegut com l'Espona de Saderra. Va arribar a ser la propietat rural més important de la contrada, i els seus propietaris foren elevats a la categoria de ciutadans honorats de Barcelona.

2.3. Història arxivística

El fons té les seves arrels en la gestió del patrimoni del mas Espona de Sarrera, que va ser gestionat pel llinatge Espona fins que al morir el darrer descendent masculí a inicis del segle XIX va ser substituït pel llinatge Barnola.

S'ignoren les vicissituds de l'arxiu de la família Espona fins que va entrar a la Biblioteca de Catalunya.

2.4. Dades sobre l'ingrés

No hi ha dades sobre el donant i la data de l'ingrés. No té relació amb el llegat de Jaume Espona i Brunet, que va ingressar l'abril de 1959. Podria haver ingressat durant la Guerra civil.

3. ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1. Abast i contingut

El fons està integrat principalment per la documentació produïda per diferents generacions de la família Espona. Les tipologies documentals del fons són diverses, però predominen les causes judicials i les missives.

3.4. Sistema d'organització

Descripció del fons

El fons s'ha descrit a nivell d'unitat documental composta. Sempre que ha estat possible s'ha aprofitat el títol formal dels encapçalaments o dels dorsos de les unitats, que s'ha deixat en lletra cursiva. S'ha respectat l'ordenació original en expedients quan ha estat el cas. Malauradament, en la major part dels casos, els materials es trobaven barrejats. El camp "Data(es)" recull la data del document original.

Classificació del fons

S'ha realitzat la classificació intel·lectual a partir de l'atribució a cada unitat del codi corresponent del quadre de classificació, realitzat a partir de l'estudi de la documentació conservada. És el següent:

1. FAMÍLIA

2. PATRIMONI

2.1. Defensa del patrimoni.

2.2. Administració del patrimoni.

2.2.1. Arrendaments de terres.

2.2.2. Ramats.

2.2.3. Comptabilitats i rebuts.

2.2.4. Correspondència.

3. CÀRRECS MILITARS I POLÍTICS

4. DOCUMENTACIÓ DESCONTEXTUALITZADA (PROCEDÈNCIA DESCONEGUDA)

4. ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1. Condicions d'accés

La consulta de la documentació és lliure, exceptuant limitacions en cas d'unitats que es trobin en mal estat de conservació.

4.2. Condicions de reproducció

La reproducció dels documents està subjecta al seu estat de conservació i a les condicions establertes per la normativa vigent a la Biblioteca de Catalunya.

4.3. Llengües i escriptures dels documents

La llengua utilitzada predominantment en la documentació és el català, el castellà, i residualment el llatí.

4.4. Característiques físiques i requeriments tècnics

L'inventari del fons està realitzat amb el programari Word.

4.5. Instruments de descripció

El fons de la Família Espona de Saderra de la Biblioteca de Catalunya.
Inventari realitzat per Joan Pons Alzina. Barcelona: Biblioteca de Catalunya,
2019.

5. ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

5.1. Existència i localització dels originals

Els originals d'aquest fons són propietat de la Biblioteca de Catalunya.

5.2. Existència i localització de reproduccions

No existeixen.

5.3. Unitats de descripció relacionades

No se'n coneixen

5.4. Bibliografia

Sobre el Fons Família Espona de Saderra no es coneix cap recerca ni estudi concret.

7. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

7.1. Autoria i fonts

Descripció realitzada per Joan Pons Alzina d'acord amb la metodologia de la Biblioteca de Catalunya.

7.2. Regles o convencions

Norma ISAD(G), 2a edició.

7.3. Dates de la descripció

Octubre de 2019 – novembre de 2019.

LLISTA DE COMPONENTS

1. FAMÍLIA ESPONA DE SADERRA		
Títol i descripció	Dates	Topogràfic
1. FAMÍLIA		
<p>Causa judicial seguida en la Reial Audiència entre Jaume d'Espona i el seu germà Joan d'Espona</p> <p>Procediment per impagament d'una donació atorgada per Joan d'Espona en els capítols matrimonials de Jaume i Francisca Masselli atorgats el 12 de desembre de 1785. Còpies per a Jaume i Joan Espona. Barcelona. Castellà. 2 unitats, 102 f.</p>	1786, juny, 1 – 1789, setembre, 18	Fons Família Espona 1/1
<p>Causa judicial seguida en la Reial Audiència entre Pau Barnola i la seva esposa Maria Antònia Esteve i d'Espona, d'una part, i Joan d'Espona de l'altra i renúncia al plet</p> <p>Procediment per impagament de la llegítima de l'herència de Jaume d'Espona, avi de Maria A. Esteve, contra l'hereu Joan d'Espona, oncle de la demandant, fill de Jaume. I renúncia al plet a favor de Jaume Espona, també oncle i hereu de Joan. Còpia i esborrany. Barcelona. Castellà i català. 2 unitats, 8 f.</p>	1787, juliol, 4 – 1787, agost, 22	Fons Família Espona 1/2
<p>Causa judicial seguida en la Reial Audiència entre Teresa d'Espona i el seu pare Josep d'Espona</p> <p>Procediment pel desacord amb el valor dels drets de les llegítimes materna i paterna estipulats en els capítols matrimonials atorgats davant Josep Masmitjà, notari de Torelló, el 12 de juliol de 1810. Barcelona. Castellà i català. 2 unitats, 278 f.</p>	1819, juliol, 8 – 1821, agost, 30	Fons Família Espona 1/3
<p>Correspondència familiar</p> <p>Dossier amb lletres entre diferents membres de la família:</p> <p>1.- Joan Espona al seu germà Francesc. Barcelona. Català. 4 unitats, 5 f. 1647, març, 1 – 1670, setembre, 30.</p> <p>2.- Josep Sala al seu oncle Francesc Espona, pagès. Ripoll. Català. 1 unitat, 1 f. 1660, juliol, 19.</p> <p>3.- Francesc Espona a Josep Mas i viceversa. Espona de Saderra. Català. 1 unitat, 2 f. 1672, gener, 9 – 1672, gener, 10.</p> <p>4.- Miquel Espona al seu oncle Francesc Espona. Ripoll. Català. 1</p>	1647, març, 1 – 1795, març, 14/ 1849, gener, 24 – 1849, desembre, 28	Fons Família Espona 1/4

<p>unitat, 1 f. 1673, abril, 2.</p> <p>5.- Joan Thusell Espona i Josep Espona a l'oncle Espona. [Barcelona]. Català. 1 unitat, 1 f. 1697, febrer, 20.</p> <p>6.- Benet Espona al seu pare Francesc Espona. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1700, setembre, 4.</p> <p>7.- Benet Espona, prevere, al seu germà Josep. [Mas Espona de Saderra]. Català. 1 unitat, 1 f. 1716, gener, 12.</p> <p>8.- Jaume Espona al seu cosí Joan Verdaguer. Mas Espona de Saderra. Català. 1 unitat, 1 f. 1729, novembre, 2.</p> <p>9.- De Duran a Joan d'Espona, cosí seu. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1776, agost, 17.</p> <p>10.- Jaume Espona a la seva cunyada Lluïsa Pasqual. Còpies. Barcelona. Català. 2 unitats, 2 f. 1795, març, 14 – 1795, juny, 2.</p> <p>11.- Joan Morer al seu cosí Pau Barnola. Pareres. Castellà. 7 unitats, 7 f. 1849, gener, 13 - 1849, desembre, 20.</p> <p>12.- Miquel Barnola al seu germà Pau. Inclou 2 còpies de cartes enviades per Pau Barnola. Madrid i Barcelona. Castellà. 9 unitats, 11 f. 1849, gener, 24 – 1849, desembre, 20.</p> <p>13.- B. Ventura de Pons al seu nebot Pau Barnola. Inclou 4 còpies de cartes enviades per Pau Barnola. Puigcerdà, Perpinyà, Avinyó i Barcelona. Castellà. 12 unitats, 16 f. 1849, abril, 30 – 1849, desembre, 28.</p> <p>14.- Teresa de Barnola al seu fill [Pau]. Inclou una carta de Pau a la mare. Barcelona. Castellà. 3 unitats, 3 f. 1849, octubre, 8 – 1849, octubre, 27.</p> <p>15.- Ramon Barnola al seu germà Pau. Moià. Castellà. 2 unitats, 2 f. 1849, novembre, 7 – 1849, desembre, 6.</p> <p>16.- [Pau Barnola] possiblement al seu fill. Sense lloc. Castellà. 1 unitat, 2 f. 1849, desembre, 18.</p> <p>17.- Socorro Osorio de Barnola al seu cunyat. Sense lloc. Castellà. 1 unitat, 1 f. Sense data.</p>		
<p>Correspondència dels Verdaguer, família emparentada amb els Espona</p> <p>Dossier amb lletres de la família Verdaguer:</p> <p>1.- Anna de Rocabertí a Pau Verdaguer. Còpia. Vilanova. Català. 1 unitat, 1 f. 1608, juliol, 21.</p> <p>2.- Anton de Rocabertí i de Pau a Pau Verdaguer. Vilanova, i Barcelona. Català. 6 unitats, 8 f. 1691, febrer, 25 – 1693, setembre,</p>	<p>1695, maig, 25 – 1784, octubre, 20</p>	<p>Fons Família Espona 1/5</p>

14.

3.- Francesc de Rocabertí i de Pau als jurats d'Avinyó i a Joan Verdaguer. Vilanova. Català. 2 unitats, 2 f. 1695, maig, 26 / 1721, maig, 25.

4.- Narcís Descatllar a Pau Verdaguer. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1695, setembre, 19.

5.- El marquès de Besora a Pau Verdaguer. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1698, abril, 29.

6.- Joan, Cayetano i Dionísia Descatllar a Pau, Mònica i Joan Verdaguer. Sabadell, Barcelona i Vilanova. Català. 7 unitats, 7 f. 1706, maig, 4 – 1729, juliol, 25.

7.- Ramon de Cruïllas a Pau Verdaguer. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1713, desembre, 14.

8.- Eudald Vilar a Joan Verdaguer. Vilar. Català. 1 unitat, 1 f. 1719, febrer, 27.

9.- Ventura Dalmau a Pau Verdaguer. Caldes d'Estrac. Català. 1 unitat, 2 f. 1719, juny, 9.

10.- Francesc Graell a Joan Verdaguer. Manresa. Català. 1 unitat, 2 f. 1729, novembre, 7.

11.- Josep Beuló Fontcoberta a Joan Verdaguer. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1730, abril, 22.

12.- Josep Verdaguer al seu germà Joan. Sense lloc. Català. 1 unitat, 1 f. 1731, desembre, 6.

13.- Francisca de Rocabertí Descatllar al senyor Verdaguer. Barcelona. Català. 2 unitats, 2 f. 1733, febrer, 28 / 1739, maig, 5.

14.- Rafel Pagès a l'hereu Verdaguer d'Avinyó. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1733, juny, 5.

15.- Francesc Serret al senyor Verdaguer. Oló i Vic. Català. 2 unitats, 2 f. 1733, juny, 7 – 1733, juny, 16.

16.- Paula Roca a Joan Verdaguer. Òdena. Català. 1 unitat, 1 f. 1735, febrer, 12.

17.- Francisco Vilar a Joan Verdaguer. Sant Boi. Català. 1 unitat, 1 f. 1735, setembre, 27.

18.- Jaume Sans a Joan Verdaguer. Oristà. Català. 1 unitat, 1 f. 1735, desembre, 14.

19.- Ignasi Andreu a Joan Verdaguer. Barcelona. Català. 3 unitats, 3 f. 1748, agost, 13 - 1759, febrer, 13.

20.- Joan de Cruïllas a Pau Verdaguer. Barcelona. Català. 1 unitat, 1

f. 1758, desembre, 29.		
21.- Certificat estès per Joan i Josep Verdaguer, preveres i curadors de l'herència de Pau Verdaguer, pagès, de l'establiment que Pau Verdaguer atorgà a Pau Morral. Avinyó. Català. 1 unitat, 1 f. 1784, octubre, 20.		
2. PATRIMONI		
2.1. DEFENSA DEL PATRIMONI		
Causa judicial seguida en la Reial Audiència entre Joan Casadevall, pagès de Castelló d'Empúries, d'una part, i Jaume d'Espona i la seva esposa Maria de l'altra Procediment per un impagament de Jaume Masselli el qual, per concòrdia de 3 de març de 1784, s'havia compromès a satisfer. Còpia. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 11 f.	1787, octubre, 17 – 1797, juny, 30	Fons Família Espona 2/1
Causa judicial seguida en la Reial Audiència entre Francisca Masselli i Espona i Josep Ignasi Draper Demanda per l'impagament de quantitats degudes d'un lloguer d'un mas de Vilanova de la Muga, que va ser llogat el 17 de juliol de 1782 per Jaume Masselli per quatre anys, i al preu 600 lliures anuals al demandat Josep I. Draper. Còpia. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 12 f.	1789, desembre – 1790, agost, 17	Fons Família Espona 2/2
Causa judicial seguida en la Reial Audiència entre Joan Baptista Calvet i Joan d'Espona Procediments judicials oberts per Joan Baptista Calvet en defensa dels drets de propietat del seu mas Mambla, al terme de Sant Genís d'Orís, contra Joan d'Espona i després de la seva mort contra l'hereu Jaume d'Espona, perquè consideraven que existia dret de pas públic en les terres del mas. Còpia. Barcelona. Castellà. 5 unitats, 293 f.	1791, gener, 15 – 1804, juliol, 2	Fons Família Espona 2/3
<i>Extracto de los autos obrados en la Curia Real Ordinaria de la ciudad de Vich a instancia de Juan Bautista Calvet contra Jorge Ángel Carromatero de la ciudad dicha, Thomás Ángel su hijo y Joseph Blancafort su mozo</i> Resum dels procediments d'una causa judicial oberta per Joan Baptista Calvet en defensa dels drets de la propietat del seu mas Mambla, al terme de Sant Genís d'Orís, vulnerats pel pas en les seves terres de dos carros de Jordi Àngel Carromatero guiats per Tomàs Àngel Carromatero i Josep Blancafort. La causa va involucrar a Joan Espona. Inclou un segon resum incomplet. Barcelona. Castellà. 2 unitats, 14 f.	[1802]	Fons Família Espona 2/4
Causa judicial seguida en la Reial Audiència entre Joan	1790, desembre, 23	Fons Família

<p>Baptista Calvet i Joan d'Espona</p> <p>Procediments judicials oberts per Joan Baptista Calvet en defensa dels drets de propietat del seu mas Mambla, a Sant Genís d'Orís, contra Joan d'Espona i després de la seva mort contra l'hereu Jaume d'Espona, per pas d'aigües del riu Ter. Còpia. Barcelona. Castellà. 13 unitats, 718 f.</p>	<p>– 1822, juliol, 27</p>	<p>Espona 3</p>
<p>2.2. ADMINISTRACIÓ DEL PATRIMONI</p>		
<p>2.2.1. ARRENDAMENTS DE TERRES</p>		
<p>Llibreta amb contractes i comptabilitats de lloguers de masos</p> <p>Contractes i assentaments de percepció de lloguers de les finques: Coll de Camps, Mas Portell, Mas Angelats, Mas Planes, Mas Caseta, Mas Coma, Mas Espona, Mas Janera, Mas Torra, Mas Calabassa, Mas Bataiola, Mas Serrat, Mas Andreu privat de lloguer per quatre anys i sota condicions, que es detallen. Inclou sumari a l'inici. [Mas Espona de Saderra (Orís, Osona)]. Català. 22 unitats, 22 f.</p>	<p>1777, octubre – 1797, setembre, 19</p>	<p>Fons Família Espona 4/1</p>
<p>Arrendament d'una terra immoble atorgada per Joan d'Espona a favor de Josep Ferrés, pagès</p> <p>Contracte de lloguer atorgada davant el notari Onofre Miró per quatre anys i sota condicions, que es detallen. No és possible conèixer la finca perquè el document ha perdut el marge superior. Inclou la diligència de la inscripció en el Registre d'Hipoteques. Còpia simple. Sant Feliu de Torelló. Català i castellà. 1 unitat, 1 f.</p>	<p>1772, novembre, 3</p>	<p>Fons Família Espona 4/2</p>
<p>Arrendament de l'heretat anomenada “lo Planas” a favor de Josep Salarich, masover</p> <p>Contracte privat de lloguer per quatre anys i sota condicions, que es detallen. No és possible conèixer el nom del propietari perquè el document ha perdut el marge superior. Còpia. Mas Espona de Saderra (Orís, Osona). Català. 1 unitat, 1 f.</p>	<p>1808, octubre, 10</p>	<p>Fons Família Espona 4/3</p>
<p>Arrendament del mas Espona atorgat per [Maria] Antònia Barnola d'Esteve i d'Espona a favor d'Anton Sangles, masover</p> <p>Contracte privat de lloguer per quatre anys i sota condicions, que es detallen, i un rebut estès per Jaume Verdager, cobrador. Mas Espona de Saderra (Orís, Osona). Català. 2 unitats, 2 f.</p>	<p>1808, octubre, 20</p>	<p>Fons Família Espona 4/4</p>
<p>Arrendament del Mas Coma de Saderra a favor de Josep Font</p> <p>Nota sobre l'acord entre Jaume Espona i Josep Font i contracte</p>	<p>1801, octubre, 28 / 1808, desembre, 24</p>	<p>Fons Família Espona 4/5</p>

privat de lloguer establert entre Maria Antònia i Pau Barnola, d'una banda, i Josep Font d'una altra, per quatre anys i sota condicions, que es detallen, del mas. Mas Espona de Saderra (Orís, Osona). Català. 3 unitats, 4 f.		
Arrendament de la Casa Serrat atorgada per Maria Antònia Barnola d'Esteve i d'Espona a favor de Jaume Roma Contracte privat de lloguer per quatre anys i sota condicions, que es detallen. Mas Espona de Saderra (Orís, Osona). Català. 1 unitat, 1 f.	1816, octubre, 27	Fons Família Espona 4/6
Arrendament de la Casa Nova del Mas Sascasas de Collfret atorgada per Maria Antònia Barnola d'Esteve i d'Espona a favor d' Eudalt Dot Contracte privat de lloguer per quatre anys i sota condicions, que es detallen, i una nota a manera d'addenda. L'acompanya un estat de comptes amb càrrecs i descàrrecs de 1834 a 1837. Mas Espona de Saderra (Orís, Osona). Català. 3 unitats, 3 f.	1816, desembre, 1 / 1838, gener, 5	Fons Família Espona 4/7
Arrendament de la Casa Vella del Mas Sascasas de Collfret atorgada per Rafel Maria Barnola i Espona a favor de Josep Banús i correspondència Contracte privat de lloguer per quatre anys i sota condicions, que es detallen, i lletres del masover dirigides al propietari Rafel Espona tractant dels negocis de la masoveria. Inclou una nota dels deutes de Josep Banús i una nota de la collita de blat xeixa de 1830. Mas Espona de Saderra (Orís, Osona). Català. 7 unitats, 8 f.	1829, setembre, 21 – 1831, gener, 2	Fons Família Espona 4/8
2.2.2. RAMATS		
Guies pel pas de ramats entre diferents termes Guies o salconduits estesos per reials estancs o ajuntaments a favor de pastors de Rafel Espona. Sant Quirze de Besora, Vidrà, Sant Pere de Torelló i Saderra (Orís, Osona). Castellà i català. 6 unitats, 6 f.	1833, novembre, 27 – 1834, octubre, 6	Fons Família Espona 4/9
2.2.3. COMPTABILITAT I REBUTS		
<i>Llibra hont se trobaran tots los albarans de tots los censos fa lo Mas Spona y Mas Planas comensant lo dia o festa de tots sants de l'any 1646</i> Assentaments de censos pagats, d'entre altres, al Benefici de Sant Joan Orís, al senyor d'Orís, a la pabordia d'octubre de la Seu de Vic, a Benefici de Sant Pere Màrtir, al senyor de Cartellà, al Monestir de Casserres i a la Sala de Vic. Inclou, a l'inici, una taula. [Mas Espona de Saderra]. Català. 1 unitat, 14 f.	1646, desembre, 7 – 1727, novembre, 28	Fons Família Espona 4/10

<p>Llibre de rebuts de la família Espona</p> <p>Assentaments de rebuts (de pàgines arrencades d'un llibre) de censos i pensions de censals satisfets per diferents generacions dels Espona. Vic, Català. 1 unitat, 43 f.</p>	<p>1649, gener, 10 – 1791, setembre, 17</p>	<p>Fons Família Espona 4/11</p>
<p>Rebuts de censos pagats</p> <p>Rebuts de diferents obtentors de censos. Vic. Català. 12 unitats, 12 f.</p>	<p>1730, gener, 8 – 1759, octubre, 19</p>	<p>Fons Família Espona 4/12</p>
<p><i>Llibre de cargo y data del Dr. Dn. Llorens Collel, com apoderat de la senyora D^a. Maria Antònia de Esteve</i></p> <p>Assentaments de rebuts de diferents proveïdors i professionals per feines cobrades. Inclou còpia de cartes enviades per Llorenç Collell als poderdants. Inclou un sumari. Mancat de pàgines. Barcelona. Català i castellà. 1 unitat, 29 f.</p>	<p>1807, novembre, 15 – 1808, maig, 27</p>	<p>Fons Família Espona 4/13</p>
<p>Rebuts estesos per Maria Antònia Barnola d'Esteve d'Espona i Rafel Maria Barnola a favor de Peronel·la Escarrà</p> <p>Justificatius del cobrament de les terces del lloguer de la masoveria Coll de Camps. Saderra. Català. 8 unitats, 8 f.</p>	<p>[1815, gener] – 1829, gener, 25</p>	<p>Fons Família Espona 4/13 bis</p>
<p>Plec de rebuts estesos per Rafel Maria Barnola</p> <p>Rebuts dels cobraments dels lloguers de mines de carbó. Inclou dues lletres de Francisco Amils, arrendatari de la mina. Campdevàrol. Català. 1 unitat, 8 f.</p>	<p>1826, desembre, 24 – 1835, juny, 18</p>	<p>Fons Família Espona 4/14</p>
<p><i>Llista en la que se veu ab que han empleat los diners los estudiants de la Esponna de Saderra, don Miquel y Don Guillem, entregats per don Rafel a Jaume Casals mestre</i></p> <p>Registre per dies de despeses, majoritàriament de menjar; diners rebuts i pans. [Barcelona]. Català. 1 unitat, 14 f.</p>	<p>1835, agost, 30 – 1836, juliol, 25</p>	<p>Fons Família Espona 4/15</p>
<p>Plecs de rebuts d'impostos pagats pels masovers de Calabassa de Saderra</p> <p>Rebuts de contribucions militars i Cadastre. Saderra. Català. 3 unitats, 26 f.</p>	<p>1836, gener, 3 – 1838, setembre, 9</p>	<p>Fons Família Espona 4/16</p>
<p>Llibreta de despesa domèstica</p> <p>Assentaments de compres de peces de roba, menjar, criats, mestres... [Espona de Saderra (Orís, Osona)]. Català. 1 unitat, 4 f.</p>	<p>1837, octubre, 1 – 1838, febrer, 6</p>	<p>Fons Família Espona 4/17</p>
<p>Llibretes de rebuts i estats d'impostos pagats per les propietats de Rafel Barnola</p>	<p>1838, març, 1 – 1842, juliol, 11</p>	<p>Fons Família Espona 4/18</p>

<p>Assentaments de rebuts de contribucions i "Estado de las cantidades pagadas a los colectores de contribuciones del Ayuntamiento Constitucional de Orís, según consta de los recibos presentados por don Rafael Maria de Barnola por los años 1838 y 1839", el qual inclou un "Repartimiento por menor del término de Orís del año 1741, sacada copia del Archivo de la Intendencia en 20 mayo 1842". Inclou súpliques de Rafael Maria Barnola dirigida a l'Ajuntament d'Orís. Barcelona. Català i castellà. 7 unitats, 45 f.</p>		
<p><i>Comptes varis de gastos de la casa</i></p> <p>Registre de despeses per classes donades per professors de gramàtica, matemàtiques, piano... i per la compra de calçat. [Mas Espona de Saderra]. Català. 1 unitat, 20 f.</p>	<p>1842, gener, 6 – 1842, agost, 9</p>	<p>Fons Família Espona 4/19</p>
<p>Producció per propietats</p> <p>Taules amb la producció de les collites i per finques. [Mas Espona de Saderra]. Català. 1 unitat, 2 f.</p>	<p>1900 - 1902</p>	<p>Fons Família Espona 4/20</p>
<p>2.2.4. CORRESPONDÈNCIA</p>		
<p>Cartes relacionades amb l'administració del patrimoni</p> <p>1.- Narcís Descatllar a Benet Espona. Barcelona. 1 unitat, 1 f. 1628, desembre, 10.</p> <p>2.- Cristòfol Serralta, carnisser del Capítol de Girona, al senyor Espona. Girona. 6 unitats, 6 f. 1642, agost, 19 – 1653, gener, 2.</p> <p>3.- Josep Parrella a Espona. Torelló. 2 unitats, 2 f. 1647, juliol, 10 / 1658, desembre, 27.</p> <p>4.- Josep Aleny a senyor Espona. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1657, juny, 3.</p> <p>5.- Benet Ribes a Joan Espona. Roma. Català. 1 unitat, 1 f. 1659, maig, 25.</p> <p>6.- Joan Riarola a Jaume Espona. La Vola. 1 unitat, 1 f. 1663, gener, 1.</p> <p>7.- Joan Espona a desconegut presentant a Josep Cabrera i Francesc Armanyà. Barcelona. 1 unitat, 1 f. 1670, novembre, 16.</p> <p>8.- Joan Bosch de Platraver a Francesc Espona. Olot. Català. 1 unitat, 1 f. 1679, abril, 22.</p> <p>9.- Pere de Cartellà Desbach a Francesc Espona. Barcelona. Català. 7 unitats, 7 f. 1683, març, 2 – 1690, gener, 1690 / 1700, gener, 13.</p> <p>10.- Josep Sallès a hereu Espona. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1689, febrer, 13.</p> <p>11.- Emanuel Mas a Domingo Soler. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f.</p>	<p>1628, desembre, 16 – 1849, desembre, 8</p>	<p>Fons Família Espona 4/21</p>

1696, desembre, 5.

12.- Francesc Euras a Francesc Espona. Barcelona. Català. 2 unitats, 3 f. 1699, gener, 15 / [...], setembre, 4.

13.- Francisco Pelegrí a Benet Espona i viceversa. Barcelona. Català. 2 unitats, 2 f. 1700, setembre, 19.

14.- Macari Torrents a Benet Espona. Inclou una nota d'Ignasi Coll. Vic. Català. 2 unitats, 2 f. 1702, setembre, 4 / 1702, setembre, 7.

15.- Francisco Vilana a Josep Espona. Barcelona. Català. 2 unitats, 2 f. 1706, desembre, 12 – 1707, gener, 9.

16.- Francisco de Pastors a Josep Espona. Inclou una lletra de Francisco de Pastors a Jaume Aspser i un esberrany d'una carta de [Josep Espona] a Francisco de Pastors. Ribes, Puigcerdà i Espona de Saderra. Català. 5 unitats, 6 f. 1712, octubre, 11 / 1720, agost, 6 - 1721, juny, 17.

17.- El marquès de Cartellà a Josep Espona de Saderra. Vilar i Barcelona. Català. 2 unitats, 2 f. 1715, juliol, 3 – 1718, maig, 19.

18.- Joan Castany Casadevall a Sr. Espona de Saderra. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1716, agost, 15.

19.- Onofre Devesa a Josep Espona. Manlleu. Català. 1 unitat, 1 f. 1717, octubre, 13.

20.- Josep Espona a Jaume Duran. Barcelona. 1 unitat, 1 f. 1718, octubre, 22.

21.- Anna d'Orís a Josep Espona. Torelló. 1 unitat, 1 f. 1720, març, 16.

22.- Segimon Compte a Josep Espona. Barcelona. 2 unitats, 3 f. 1721, març, 8 / 1721, maig, 25.

23.- Josep Llozer a Jaume Espona. Vic. 1 unitat, 1 f. 1721, març, 15.

24.- Ramon de Sala a l'hereu Espona de Saderra. Vic. Català. 1 unitat, 2 f. 1725, gener.

25.- Casimiro de la Balsa a Jaume Espona. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 2 f. 1729, octubre, 16.

26.- Segimon Bassas Barrer a Jaume Espona i Pere Joan Esteve. Vallfogona. Català. 2 unitats, 4 f. 1732, agost, 24 – 1732, agost, 27.

27.- Francisco Parès a Jaume Espona. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1733, maig, 24.

28.- Jacinto Pelach a Jaume Espona. Montesquiú. Català. 1 unitat, 1 f. 1734, abril, 1.

29.- Pere de Pastor a Jaume Espona, 1 unitat, 1 f. 1753, novembre,

<p>27.</p> <p>30.- Blas de Trincheria a Jaume Espona. Olot. 1 unitat, 1 f. 1760, setembre, 2.</p> <p>31.- Ramon Parès a Joan Espona. Barcelona. 1 unitat, 1 unitat. 1 f. 1766, febrer, 22.</p> <p>32.- Francisco Puiggarony a Joan Espona. Saderra. 1 unitat, 1 f. 1768, abril, 26.</p> <p>33.- Josep Miró a Joan Espona. Barcelona. 1 unitat, 2 f. 1769, juny, 17.</p> <p>34.- Melchor Pallós a Josep Barnola. Barcelona. Català. 3 unitats, 3 f. 1788, desembre, 27 - 1790, novembre, 13.</p> <p>35.- Anton Sauri a Joan Espona. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1791, agost, 31.</p> <p>36.- Josep March a Joan Espona. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1794, maig, 27.</p> <p>37.- Lluïsa Espona i de Pasqual. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1795, maig, 30.</p> <p>38.- Jaume d'Espona a Ramon Parès. Còpia. Saderra. Català. 2 unitats, 2 f. 1795, juny, 9 / 1795, agost, 29.</p> <p>39.- Anton Bolló a Jaume Espona. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1795, novembre, 22.</p> <p>40.- Comissionats de la parròquia d'Orís. Orís. Català. 1 unitat, 1 f. 1796, agost, 7.</p> <p>41.- Felip Ros a Jaume Espona i resposta. Original i còpia. Barcelona i Vic. Català. 3 unitats, 3 f. 1796, novembre, 30 - 1796, desembre, 5</p> <p>42.- Josep Font a Jaume d'Espona. Vic. Català. 2 unitats, 2 f. 1798, setembre, 25 – 1799, juny, 6.</p> <p>43.- Josep d'Huguet a Espona. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1798, setembre, 29.</p> <p>44.- Jaume Espona a desconegut. Còpia. [Espona de Saderra]. 1 unitat, 1 f. 1799, novembre, 13.</p> <p>45.- Narciso Cervera Calvet a Francisca d'Espona. Cartagena. Castellà. 1 unitat, 2 f. 1799, desembre, 10.</p> <p>46.- Desconegut a [Pau Barnola], amb un inventari de bens a donar com a gratificació als criats de Jaume d'Espona. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1807, novembre, 28.</p> <p>47.- Llorenç Collell, procurador dels Espona, a Rafel i Pau Barnola. Barcelona. Català. 2 unitats, 2 f. 1808, març, 19 - 1815, novembre,</p>		
--	--	--

7.

48.- Pau de Barnola d'Espona a l'Ajuntament. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1830. Març, 26.

49.- Josep Verdaguer, procurador dels Espona, a Rafel i Pau Barnola. Inclou dues lletres de Pere Bosseganya i una possiblement de Pau Barnola a Josep Verdaguer. Originals i esberrany. Saderra, Vic i Barcelona. Català. 48 unitats, 56 f. 1841, gener, 10 - 1841, desembre, 20 / 1849, abril, 29 - 1849, desembre, 23.

50.- Pere Rovira a Pau Barnola. Avinyó i Barcelona. Castellà. 11 unitats, 13 f. 1849, gener, 10 - 1849, desembre, 31.

51.- Francisco Alart a Pau de Barnola. Puigcerdà. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, gener, 21.

52.- Pedro Màrtir de Febrer a Pau de Barnola Espona. Manresa. Castellà. 2 unitats, 2 f. 1849, gener, 21 - 1849, febrer, 10.

53.- Joan Viladecans a Pau Barnola i viceversa. Còpia. Vic i Avinyó. Català. 3 unitats, 3 f. 1849, febrer, 10 - 1849, octubre, 20.

54.- Josep Roquer a Pau i Anna Barnola. Inclou una lletra de Josep Roquer a Pere Rovira. 5 unitats, 5 f. 1849, febrer, 12 - 1849, setembre, 12.

55.- Francesc Soler, prevere, a Pau de Barnola. Moià. Català. 1 unitat, 1 f. 1849, abril, 4.

56.- Pedro Verdaguer a Pau Barnola. Vic. Castellà. 2 unitats, 2 f. 1849, abril, 19 - 1849, juny, 14.

57.- Josep Font a Pau Barnola. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1849, maig, 17.

58.- Josefa García a [Pau] Barnola. Madrid. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, maig, 18.

59.- Pere Comellas, prevere, a Pau Barnola. Moià. Català. 1 unitat, 1 f. 1849, juny, 12.

60.- Luciano Fornasari a Pau Barnola. Ginebra. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, juny, 19.

61.- Pau Barnola a Francisco Dalmau. Esberrany. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, setembre, 23.

62.- Ajuntament de Castellterçol a Pau Barnola. Castellterçol. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, novembre, 7.

63.- Juan de Dios Arce a Pau Barnola. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, novembre, 13.

64.- Nicolás Guasch Vidal a Pau Barnola. Puigcerdà. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, novembre, 26.

<p>65.- [Pau de Barnola Espona] a José Coronas i viceversa. Esborrany i originals. Barcelona i [Sobremunt]. Castellà. 3 unitats, 4 f. 1849, desembre, 4 – 1849, desembre, 16.</p> <p>66.- Bernat Solà a Pau Barnola. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1849, desembre, 10.</p> <p>67.- [Pau Barnola] a Ignacio Ventalló. Esborrany. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, desembre, 11.</p> <p>68.- [Pau de Barnola Espona] a Bernardo Sola. Esborrany. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, desembre, 13.</p> <p>69.- Maria Rosa Vilalta Pujol a Pau d'Espona Barnola. Vilalta. Català. 1 unitat, 1 f. 1849, desembre, 18.</p> <p>70.- Pedro Serradell a Pau de Barnola. Vidrà. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, desembre, 21.</p> <p>71.- Francisco Vilarrubia a Pau Barnola. Moià. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, desembre, 27.</p>		
<p>Cartes entre tercers</p> <p>1.- Serafina Llargues, priora, a Joan Freixes. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1696, setembre, 9.</p> <p>2.- Narcís Castells, notari, a Dr. Casagemas, prevere. Barcelona. Català. 1 unitat, 1 f. 1705, maig, 27.</p> <p>3.- Francisco Taravall, adroguer; Pere Rocafort, batlle; Andreu Riera, prevere, i Feliu Sayol, notari, a Emanuel Armanteras. Inclou una lletra d'Emanuel Armanteras a la seva esposa Rosa. Barcelona i Sallent. 5 unitats, 6 f. 1720, setembre, 15 – 1750, maig, 4.</p> <p>4.- [S. Juan] a corresponsal no identificat. Leocàdia. Català. 1 unitat, 2 f.</p> <p>5.- Anton Riudecans i Ignasi Serra a Josep Clapers. Vic i Manresa. Català. 2 unitat, 3 f. 1751, juny, 2 - 1792, abril, 7.</p> <p>6.- Joan Riera Casagemas, prevere, a Francisco Clapers, prevere. Barcelona. Català. 4 unitats, 4 f. 1772, maig, 16 – 1798, juny, 25.</p> <p>7.- Josep Dordal, prevere, a Josep Clapers, pagès. Barcelona. Català. 4 unitats, 4 f. 1793, març, 26 – 1795, maig, 27.</p> <p>8.- F. Planas a Francisco de Travoy. Palma. Català. 1 unitat, 2 f. 1849, juny, 13.</p>	<p>1696, setembre, 9 – 1849, juny, 13</p>	<p>Fons Família Espona 4/22</p>
<p>3. CÀRRECS MILITARS I POLÍTICS</p>		
<p>Cartes rebudes per Josep Espona ocupant el càrrec de capità de miquelets</p>	<p>1655, gener, 31 – 1663, juliol, 9</p>	<p>Fons Família Espona 5/1</p>

<p>Dossier amb lletres de:</p> <p>1.- Luís Ferrer, mestre de campo d'un tercio d'infanteria espanyola i governador de Vic. Inclou una lletra a Josep Espona, Antic Esteve i Josep Orra, capitans de miquelets amb la resposta al dors. Vic. Castellà. 5 unitats, 6 f. 1655, gener, 31 – 1655, maig, 15.</p> <p>2.- Ignacio de Llerque de Havelán. Vic. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1655, juny, 15</p> <p>3.- Josep Galceran de Pinós. Inclou una carta dirigida als jurats de Saderra. Vic, Berga. Català i castellà. 7 unitats, 7 f. 1655, juliol, 18 – 1656, gener, 7 / 1663, juliol, 9.</p> <p>4.- Juan Batista de Matas. Vic. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1655, octubre, 6.</p> <p>5.- Francesc Llunes a Josep Horra. Berga. Català. 1 unitat, 1 f. 1655, novembre, 11.</p> <p>6.- Anton Granollachs i de Bofill. Vic. Català. 1 unitat, 1 f. 1655.</p>		
<p>Cartes rebudes i enviades per Pau Barnola ocupant el càrrec de Diputat a Madrid</p> <p>Dossier amb les lletres de:</p> <p>1.- Melcior Prat. Sant Boi de Lluçanès. Català. 1 unitat, 1 f. 1849, febrer, 22.</p> <p>2.- Jerónimo Ignacio Rius. Inclou còpia de carta enviada per Pau Barnola. Palma. Castellà. 4 unitats, 5 f. 1849, març, 22 - 1849, juny, 11.</p> <p>3.- Francisco de Travy. Barcelona. Castellà. 2 unitats, 3 f. 1849, abril, 4 - 1849, juny, 21.</p> <p>4.- Miguel Lafuente Alcántara i Julián de [Muelbes]. Madrid. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, abril, 11.</p> <p>5.- Cayetano de Pallejà. Inclou còpia de carta enviada. Madrid. Castellà. 4 unitats, 6 f. 1849, abril, 16 – 1849, maig, 23.</p> <p>6.- Tomàs Illa. Inclou còpia de carta enviada. Madrid. Castellà. 2 unitats, 2 f. 1849, maig, 6 - 1849, maig, 12.</p> <p>7.- Joaquín María de Paz. Madrid. Castellà. 3 unitats, 4 f. 1849, abril, 27 - 1849, maig, 22.</p> <p>8.- [Guillermo] de Julio. Madrid. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, juny, 7.</p> <p>9.- Josep Font. Estany. Català. 1 unitat, 1 f. 1849, juny, 17.</p> <p>10.- [Juan] Abadal. Vic. Castellà. 1 unitat, 2 f. 1849, juny, 23.</p>	<p>1849, juny, 23 – 1849, desembre, 14</p>	<p>Fons Família Espona 5/2</p>

<p>11.- José Maria Frexas. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 2 f. 1849, juny, 24.</p> <p>12.- Cayetano Cluet. Madrid. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, juny, 25.</p> <p>13.- Francisco de Ferrer. Vic. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, juny, 26.</p> <p>14.- [Pau Barnola] a Ramón de Martí. Còpia. Barcelona. Castellà. 1 unitat. 1 f. 1849, juliol, 9.</p> <p>15.- Federico de Gispert. Vic. Castellà. 1 unitat, 2 f. [1849], agost, 29.</p> <p>16.- Ofici reial de convocatòria a la Junta general d'Agricultura. Imprès amb data i signatures manuscrites. Madrid. 1 unitat, 3 f. 1849, setembre, 29.</p> <p>17.- Francisco Vila. Còpia de carta enviada per Pau Barnola. Barcelona. Castellà. 1 unitat, 1 f. 1849, octubre, 29.</p> <p>18.- Jordà, Pascual Madoz, A. Puig i altres a Pau Barnola pregant assisteixi a les deliberacions del Congreso. Madrid. 1 unitat, 1 f. 1849, novembre, 6.</p> <p>19.- Pau Barnola a Pascual Madoz. Esberrany. Barcelona. 1 unitat, 2 f. 1849, desembre, 4.</p> <p>20.- Francisco Villarrubia. Inclou un esberrany de la lletra de resposta de Pau Barnola. Moià i Barcelona. Castellà. 2 unitats, 3 f. 1849, desembre, 10 – 1849, desembre, 14.</p> <p>21.- José de Pons a Pau de Barnola i viceversa. Original i esberrany Caborriu i Barcelona. Castellà. 2 unitats, 2 f. 1849, desembre, 11 - 1849, desembre, 22.</p> <p>22.- Joaquim de Gomà. Sense lloc. Castellà. 1 unitat, 1 f. Sense data.</p>		
<p>2. DOCUMENTACIÓ DESCONTEXTUALITZADA (PROCEDÈNCIA DESCONEGUDA)</p>		
<p>Testament de Pere Trias</p> <p>Acèfal. Monistrol. Català i llatí. 1 unitat, 1 f.</p>	<p>1546, maig, 24</p>	<p>Fons Família Espona 5/3</p>
<p><i>Prova per llinatges</i></p> <p>Llibre amb assentaments de llinatges emparentats amb Pere Pau Abadal, notari, i de la seva esposa Maria Casadevall. Inclou un sumari a l'inici. Barcelona. Català. 1 volum enquadernat en pergami i tancador de cordill, 200 f.</p>	<p>[s. XVIII]</p>	<p>Fons Família Espona 5/4</p>
<p>Índex d'un llibre</p> <p>Índex onomàstic ordenat pel primer cognom, possiblement de</p>	<p>[s. XVIII]</p>	<p>Fons Família Espona 5/5</p>

comptabilitat. Sense lloc. Català. 1 unitat, 18 f.		
Notes de comptabilitat Assentaments de pàgines arrencades d'un llibre amb notícies de vendes de produccions agrícoles i lloguers de cases. [Olot]. Català. 1 unitat, 9 f.	1661, novembre, 9 - 1698, maig, 30	Fons Família Espona 5/6
Certificat de Francisco Puig, prevere i rector de l'església parroquial de Sant Marcel de Saderra Francisco Puig dóna fe d'haver celebrat i fet celebrar 300 misses en descàrrec de les omissions de les misses del seu antecessor en la parròquia. Sant Marcel de Saderra. Català i llatí. 1 unitat, 1 f.	1743, maig, 10	Fons Família Espona 5/7
Expedient de llicència militar pel caporal Francisco de Lores Sol·licitud de 2 mesos de permís de Francisco de Lores, disposició favorable i despatx del marquès de la Ensenada dirigit al seu capità, Juan Rafael Silbi. Tarragona i Madrid. Castellà. 3 unitats, 6 f.	1750, juny, 8 – 1750, juliol, 7	Fons Família Espona 5/8
Llibretes dels flaquers Carles i Joan Dardi Dossier que aplega "Llibreta per mon govern del blat rebo y de las lliuras de pa blanch sobre las tallas entrego en la casa de don Pio de Andreu de la ciutat de Gerona, vuy die 14 de juliol de 1750" i "Llibreta del blat se ha entregat a Joan Dardí flaquer per fer lo pa de talla y comensa per lo any 1752...". Girona. Català. 2 unitats, 37 f.	1750, juliol, 14 – 1774, agost, 11	Fons Família Espona 5/9
Comptes, notes i fragments Dossier miscel·lani amb comptes, rebuts, notes i fragments de documents, tot descontextualitzat. Sense lloc. Llatí, castellà. Manuscrit. 66 f.	s. XVIII-XIX	Fons Família Espona 5/10